

שלוש רשימות

יעקב הרמגל

ימי שלג-לבנון

גנוגנת הצל של קפה שלג לבנון ברחוב אלנבי טעונה רבד אבק קיצי שהועלה בכפות הגמלים ובגלגלי האבטומבילים, בעגלות המשא ובכרכרות. אבק חוצות לבן מהול אבק חולות דיק שהשיבה הרוח מן החולות המשתרעים צפונה אל עבר הירקון. שמיכות אבק לבן, אפרורי, יקוד שמש. אך מתחת לגנוגנת רועשים קולות המתוכחים, מרשרשים העתונים למיניהם: דאר היום, הירדן, פלסטיין פוסט, וגם לא בורס-אג'יפסיאן המצרי שהגיע ברפכת מקאהיר והורץ לכאן בידי נערי יפו צרחניים. גלידה צבעונית הזהירה בגביעי זכוכית ונשים במגבעות קש רחבות שוליים לראשן ושלמות משי סיטאקרוז וז'ורז'ט מבודרות שרוולים לגון, טעמו ממנה טעימות טעימות לאטן, בקולות נקוש מצטלצלים בעוד הבעלים שוחחו בקולי קולות על ה,מצבי והנציב העליון, הפסק העליה, מאורעות ממשמשים ובאים ומחירי קרקעות. ילדים בני גילי, שחולצות מלחים מתכנפות לשכמם וכובעי ים ענודי סרטים וכתובות „ירושלים“, „ילד טוב“ לראשם, התרוצצו והתלבטו מתחת לשולחנות כבת-עולם ארוך חוסה בצל הגנוגנת עשוי רגלי גדולים וכרעי שולחנות וכסאות לאין סוף. חופש אין קץ, חופש מגן הילדים, חופש מעיני האמהות המקרקרות שיחת שבת של בית קפה וחופש מגערת האבות. ימים נפלאים, ימי שלג לבנון.

החנות מבוכרה

החנות מבוכרה הגיע ברכבת הבקר. לראשו מצנפת חמר עגולה ולרגליו דרדסי אחשורוש מקמרי חרטום. בחלל בטנו המיובשה שרידים עתיקים של דגי שבת עטורי צימוקים, כסוני פיג'אק בוזקי שומשושים ולגון גלימת הזיזר עשוית הקטיפה רקומת חוטי-הזהב. טובה האדמה בבוכרה אך שבעתים טובה בירושלים. ביפו אוכלים הצדיקים את הלזיתן מן הים והוא יאכל טרשים ריחני-ארן בירושלים.

פניו העגולים שוחקים, שוחקים. משומרון הלך רגלי לנינוה, קשור לזנבות סוסי סרגון. בנינוה נמכר למדיים ויצא עמם באורחה של גמלים לגדות הים הכספי. באני אחשורוש ארגמן המפרשים הפליג לגדות בוכרה במעלה הנהר זראוושאן. עבר אחאב, לא עמדה לו שעתו לבקר בירושלים בחיות גופו. המזבחות, האשרות, העצים-הרעננים כלו זמנו. עכשיו, ששוב עתותיו לידיו חזר ברכבת הבקר והציע לעצמו משכב בהר הנשקף מול החומה.

תהום

היא נותרה על החוף בכסא בר. בחוף המצרי עמקו המים, בדומה למרסה מטרון ב-1942. רק שמת רגל והעומק מעמיק בקרתו האימתן. אתה קטן, אתה קטן, התקמרות הגלים ממחישה את קרקע התהום הרחוק מתחת, את היותר אגוז זעיר נעזב, במשחק הבולען.

מתחת גואה לעומתך העמק המפחיד ואתה נהדף, אתה נזרק, אתה נסחב. אינך
עוד נוכח מה שהיית. זה פה ואתה שם.
בצאתי החוצה ידעתי כי עברנו את התהום האימתנית של מפלצת המשפחה,
של נתיב התמונות המרעיד בנו לעד. מרעיד לעד.
עברנו את התהום. עכשיו אנו שוב על החוף ממעל.
אך עודה שם, מאימת מתחת.
התהום.